

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบวินัยในตนเองของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ที่มีเพศและศึกษาในระดับชั้นปีแตกต่างกัน และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวินัยในตนเอง กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ใน กรุงเทพมหานคร ซึ่งจำแนกตามเพศ และระดับชั้นปี โดยดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ประชากรที่ศึกษาเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ภาคปกติที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 3 สถาบันอุดมศึกษาเอกชน สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย 7 แห่ง ในกรุงเทพมหานคร คือ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุยาม วิทยาลัยศรีปทุม วิทยาลัยอัสสัมชัญบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย และวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ ในปีการศึกษา 2529 จำนวน 17,072 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง สุ่มมาจากประชากร ได้จำนวน 735 คน โดยวิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random Sampling) ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

2.1 เลือกสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจากสถาบันอุดมศึกษาเอกชน 7 แห่งนั้น โดยวิธีสุ่มแบบธรรมดา (Simple random Sampling) มา 50% ให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

- 1) มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
- 2) มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
- 3) มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
- 4) วิทยาลัยอัสสัมชัญบริหารธุรกิจ

2.2 เลือกกลุ่มตัวอย่างนักศึกษา เฉพาะชั้นปีที่ 1 และปีที่ 3 จากประชากรของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมาแยกเป็นระดับชั้นปี เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ทั้งหมด 9,865 คน และนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ทั้งหมด 5,338 คน จากนั้นกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามชั้นปี โดยใช้เกณฑ์การกำหนดจากตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ¹ ที่มีความเชื่อมั่น 95% จะได้กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 370 คน และชั้นปีที่ 3 จำนวน 365 คน จากนั้นแยกกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชั้นปี ออกเป็นเพศหญิง และเพศชายอย่างละเท่า ๆ กัน คือ

ในชั้นปีที่ 1	กลุ่มตัวอย่างเพศหญิง	เท่ากับ	185 คน
	กลุ่มตัวอย่างเพศชาย	เท่ากับ	185 คน
ในชั้นปีที่ 3	กลุ่มตัวอย่างเพศหญิง	เท่ากับ	185 คน
	กลุ่มตัวอย่างเพศชาย	เท่ากับ	180 คน
	รวม		735 คน

จากนั้นเก็บสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างโดยแยกตามชั้นปีและเพศ จากประชากรในแต่ละสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 แห่ง เฉพาะคณะบริหารธุรกิจและคณะบัญชีแห่งละเท่า ๆ กัน จะได้กลุ่มตัวอย่างดังแสดงในตารางที่ 1

---

¹Robert V. Krejcie and Dary W. Morgan, "Determining Sample Size for Research Activities," Educational and Psychological Measurement. Vol 30, 20:30 Autumn, 1970, P. 608

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถาบัน ระดับชั้น และเพศ

สถาบันอุดมศึกษาเอกชน	ประชากร						กลุ่มตัวอย่าง							
	ชั้นปีที่ 1			ชั้นปีที่ 3			รวม	ชั้นปีที่ 1			ชั้นปีที่ 3			รวม
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม		ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ	1,690	2,333	4,023	609	970	1,579	5,602	76	75	151	60	51	111	262
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต	756	1,270	2,026	450	1,010	1,460	3,487	34	41	75	44	54	98	173
มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย	782	1,441	2,223	400	1,043	1,443	3,666	35	46	81	39	55	94	175
วิทยาลัยอัสสัมชัญบริหารธุรกิจ	872	712	1,584	382	474	856	2,440	40	23	63	37	25	62	125
รวม	4,100	5,756	9,856	1,841	3,497	5,338	15,194	185	185	370	180	185	365	735

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้เป็นแบบสอบถามจำนวน 1 ชุด โดยแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง เกี่ยวกับเพศ ระดับชั้นปี และคะแนนเฉลี่ยสะสม

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับวินัยในตนเอง ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 30 ข้อ มีคะแนนเต็มข้อละ 2 คะแนน คะแนนเต็มทั้งหมด 60 คะแนน

ลักษณะแบบสอบถามเป็นการกำหนดสถานการณ์ที่ต้องการให้ผู้ตอบได้พิจารณาและตัดสินใจสถานการณ์ที่สมมติขึ้นนั้น ๆ และให้เหตุผลในการตัดสินใจดังกล่าว คำถามแต่ละข้อแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกเป็นการให้ผู้ตอบเลือกตัดสินใจ โดยมีคำตอบให้สองตัวเลือก คือ

- ตัวเลือกที่แสดงความมีวินัยในตนเอง
- ตัวเลือกที่ไม่แสดงความมีวินัยในตนเอง

ถ้าผู้ตอบเลือกข้อที่แสดงความมีวินัยในตนเองก็จะได้คะแนน 1 คะแนน ถ้าเลือกข้อที่ไม่แสดงความมีวินัยในตนเองก็จะไม่ได้คะแนน

ส่วนที่สอง เป็นการให้ผู้ตอบให้เหตุผลว่าทำไมจึงตัดสินใจดังกล่าว โดยในการตัดสินใจในแต่ละแบบจะมีเหตุผลให้ผู้ตอบได้เลือกสองข้อ และมีช่องว่างให้ผู้ตอบเติมเหตุผลของตนเอง ถ้าเหตุผลที่ให้เลือกไม่ตรงกับความคิดเห็นของผู้ตอบ

ในกรณีที่ผู้ตอบเลือกคำตอบที่แสดงความมีวินัยในตนเอง จะมีเหตุผลให้เลือกคือ

- ตัวเลือกที่แสดงการใช้เหตุผลจากการควบคุมภายในตนเอง (Internal Control)
- ตัวเลือกที่แสดงการใช้เหตุผลจากการควบคุมภายนอกตน (External Control)
- อื่น ๆ (ให้ผู้ตอบระบุ)

ถ้าหากผู้ตอบระบุเหตุผลมาเอง ผู้วิจัยจะนำมาพิจารณาว่า เป็นเหตุผล ที่แสดงการควบคุมภายในตนหรือภายนอกตน หากผู้ตอบเลือกเหตุผลที่แสดงการ ควบคุมจากภายในตนเองก็จะได้คะแนนอีก 1 คะแนน แต่หากผู้ตอบเลือกเหตุผลที่ แสดงการควบคุมจากภายนอกตนเองก็จะไม่ได้คะแนน

ในกรณีที่ผู้ตอบคัดสินใจเลือกคำตอบที่ไม่แสดงคามมีวินัยในตนเองก็มีเหตุผล ให้เลือกสามประการเช่นเดียวกัน แต่ผู้วิจัยไม่ได้วางกฎเกณฑ์ในการสร้างตัวเลือก ว่าจะเป็นการควบคุมภายในหรือภายนอกตน ส่วนการให้คะแนนนั้น ถ้าผู้ตอบเลือก คำตอบที่ไม่แสดงคามมีวินัยในตนเองตั้งแต่ส่วนแรก ก็จะได้คะแนนเลย ทั้งใน ส่วนแรกและส่วนที่สอง แต่มีเหตุผลให้เลือกในส่วนที่สองเพื่อให้แบบสอบถามมีความ สมบูรณ์ และเพื่อไม่ให้เป็นการชี้แนะคำตอบที่ถูกต้องแก่ผู้ตอบ

2. การสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามลำดับ ชั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษาทฤษฎี เอกสารงานวิจัย ตลอดจนตำราต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ข้องกับวินัยในตนเอง รวมทั้งผลจากการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะและ พฤติกรรม ของผู้มีวินัยในตนเอง จากนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการวัดผลการศึกษา และสาขาจิตวิทยาของ กรรณา กิจชยัน² เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2.2 กำหนดคุณลักษณะของผู้มีวินัยในตนเองที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ตามคุณลักษณะของผู้มีวินัยในตนเอง 10 คุณลักษณะของ กรรณา กิจชยัน คือ

- 1) มีความรับผิดชอบ
- 2) เชื่อมั่นในตนเอง
- 3) มีความรู้สึกลึกซึ้ง
- 4) ไม่กังวลใจ

²กรรณา กิจชยัน, "ความสัมพันธ์ระหว่างคามมีวินัยแห่งตน ความเชื่อ อำนาจภายใน - ภายนอกตน และคุณธรรมแห่งพลเมืองดี", หน้า 21.

- 5) มีความตั้งใจจริง ใจคอมั่นคง
- 6) มีลักษณะความเป็นผู้นำ
- 7) มีความซื่อสัตย์ จริงใจ มีเหตุผล
- 8) กล้าคิด กล้าพูด และกล้าทำ
- 9) มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น และไม่เกรงใจโดยปราศจากเหตุผล
- 10) มีความอดทน

2.3 สร้างแบบสอบถามวัดความมีวินัยในตนเอง โดยยึดคุณลักษณะที่กำหนดไว้แล้วเป็นแนวทางในการเขียนแบบสอบถาม โดยข้อคุณลักษณะแต่ละข้อนั้นจะมี 3 ข้อคำถาม (รายละเอียดในภาคผนวก)

2.4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เมื่อได้ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำแล้ว จึงนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) และความเหมาะสมของคำถาม

2.5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 3 ภาคปกติ ของมหาวิทยาลัยกรุงเทพ และมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ที่มีใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน เพื่อนำมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยการเรียงลำดับคะแนนรวมที่ได้จากแบบสอบถาม จากสูงไปต่ำ แล้วคำนวณเอา 27% ของกลุ่มที่ได้คะแนนสูง เป็นกลุ่มที่มีวินัยในตนเองสูง และ 27% ของกลุ่มที่ได้คะแนนต่ำ เป็นกลุ่มที่มีวินัยในตนเองต่ำ จากนั้น ทำการวิเคราะห์ข้อความเป็นรายข้อ โดยหาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) และความเคลื่อนคลาดมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนในแต่ละข้อของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ แล้วใช้การทดสอบค่าที (t-test) ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยแต่ละข้อ

2.6 นำแบบสอบถามที่คัดเลือกอำนาจจำแนกไว้แล้วมาหาความเที่ยง (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของ ลี เจ ครอนบาช³ (Lee J Cronbach's Alpha Coefficient)

³บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ ระเบียบวิธีการวิจัยการสังคมศาสตร์

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{s_i^2}{s_x^2} \right\}$$

α คือ ค่าความเที่ยงของแบบวัด

n คือ จำนวนข้อในแบบวัด

s_i^2 คือ ค่าความแปรปรวนแบบสอบถามแต่ละข้อ

s_x^2 คือ ค่าความแปรปรวนแบบสอบถามทั้งหมด

ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามเท่ากับ 0.7638

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ขอนหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย จากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงนายกสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เพื่อออกหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยไปยังสถาบันอุดมศึกษาเอกชนทั้ง 4 แห่ง

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปแจกและรับคืนด้วยตนเองทุกสถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยขอความร่วมมือจากอาจารย์ที่ทำการสอนในระดับชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 3

สำหรับเกรตเฉลี่ยสะสมของกลุ่มตัวอย่างนั้น ผู้วิจัยได้ติดต่อสำนักทะเบียนและวัดผลเพื่อตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้งหนึ่ง โดยตรวจสอบจากรหัสประจำตัวของนักศึกษาที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง

แบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมดจำนวน 735 ฉบับ ได้รับคืนจำนวน 517 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 70.34 ของจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด ดังรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนเบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน จำแนกตามสถาบัน ระดับชั้น และเพศ

สถาบันอุดมศึกษาเอกชน	จำนวนที่ส่งไป				จำนวนที่ได้รับคืน				จำนวน	ร้อยละ					
	ชั้นปีที่ 1		ชั้นปีที่ 3		ชั้นปีที่ 1		ชั้นปีที่ 3								
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	ร้อยละ	หญิง	ร้อยละ							
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ	76	75	60	51	262	54	71.05	48	64	43	71.66	35	68.62	180	68.70
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์	34	41	44	54	173	25	93.52	29	70.73	31	70.45	39	72.22	124	71.67
มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย	35	46	39	55	175	25	71.42	32	69.56	29	74.35	36	65.45	122	69.71
วิทยาลัยอัสสัมชัญบริหารธุรกิจ	40	23	37	25	125	30	75.00	17	73.91	26	70.27	18	72.00	91	72.80
รวม	185	185	180	185	735	134	72.43	126	68.10	129	72.77	128	69.18	517	70.34

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาได้จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 517 คน มาวิเคราะห์ค่าทางสถิติ ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้วิธีวิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละ โดยใช้สูตร⁴

$$\text{การร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนคำตอบทั้งหมด}}{\text{จำนวนผู้ตอบทั้งหมด}} \times 100$$

2. ข้อมูลเกี่ยวกับวินัยในตนเอง ใช้วิธีจัดแจงให้คะแนนเป็นรายข้อ แล้วนำมาจัดอันดับกับวินัยในตนเองตามเกณฑ์ต่อไปนี้

2.1 เมื่อพิจารณาคะแนนวินัยในตนเองทั้งหมด ใช้เกณฑ์ดังนี้

48.22-60.00	คะแนน	มีวินัยในตนเองสูงที่สุด
36.42-48.21	คะแนน	มีวินัยในตนเองสูง
24.62-36.41	คะแนน	มีวินัยในตนเองปานกลาง
12.81-24.61	คะแนน	มีวินัยในตนเองต่ำ
1.00-12.80	คะแนน	มีวินัยในตนเองต่ำที่สุด

2.2 เมื่อพิจารณาจัดอันดับวินัยในตนเอง จำแนกตามคุณลักษณะแต่ละด้าน ซึ่งมีข้อคำถามด้านละ 3 ข้อ รวม 6 คะแนน ใช้เกณฑ์ดังนี้

5.00-6.00	คะแนน	มีวินัยในตนเองในคุณลักษณะด้านนี้สูงที่สุด
4.00-4.99	คะแนน	มีวินัยในตนเองในคุณลักษณะด้านนี้สูง
3.00-3.99	คะแนน	มีวินัยในตนเองในคุณลักษณะด้านนี้ปานกลาง
2.00-2.99	คะแนน	มีวินัยในตนเองในคุณลักษณะด้านนี้ต่ำ
1.00-1.99	คะแนน	มีวินัยในตนเองในคุณลักษณะด้านนี้ต่ำที่สุด

3. เปรียบเทียบวินัยในตนเองของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต สถาบันอุดมศึกษา

⁴ประคอง กรรณสูตร, สถิติประยุกต์สำหรับครู (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2522), หน้า 28.

เอกชน ในกรุงเทพมหานคร ที่มีเพศและศึกษาในระดับชั้นปี แตกต่างกัน โดยการทดสอบค่าที่⁵ (t-test) จากสูตร

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

- โดยที่ $\bar{X}_1$ คือ ค่าเฉลี่ยของคะแนนวินัยในตนเองของกลุ่มที่ 1
 $\bar{X}_2$ คือ ค่าเฉลี่ยของคะแนนวินัยในตนเองของกลุ่มที่ 2
 S_1^2 คือ ค่าความแปรปรวนของคะแนนวินัยในตนเองของกลุ่มที่ 1
 S_2^2 คือ ค่าความแปรปรวนของคะแนนวินัยในตนเองของกลุ่มที่ 2
 n_1 คือ จำนวนคนในกลุ่มที่ 1
 n_2 คือ จำนวนคนในกลุ่มที่ 2

4. วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างวินัยในตนเองกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร ซึ่งจำแนกตามเพศ และระดับชั้นปี โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบของเพียร์สัน⁶ (Pearson Product Moment)

จากสูตร

$$r_{xy} = \frac{N\sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{N\sum X^2 - (\sum X)^2} \sqrt{N\sum Y^2 - (\sum Y)^2}}$$

⁵ George A Ferguson, *Statistical Analysis in Psychology & Education*. 4 th ed., Tokyo: McGraw-Hill, Kogadusha, Ltd., 1976, p.165.

⁶ ประคอง กรรณสูตร, *สถิติประยุกต์ สำหรับครู*, หน้า 54.

โดยที่	R_{xy}	คือ	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
	N	คือ	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
	$\sum X$	คือ	ผลรวมของคะแนนความมีวินัยในตนเอง
	$\sum Y$	คือ	ผลรวมของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
	$\sum X^2$	คือ	ผลรวมของคะแนนความมีวินัยในตนเอง แต่ละคะแนน ยกกำลังสอง
	$\sum Y^2$	คือ	ผลรวมของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแต่ละคะแนน ยกกำลังสอง
	XY	คือ	ผลรวมของผลคูณของคะแนนความมีวินัยในตนเอง กับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย